

‘GOVERNANCE’ MVO PLATFORM

Inleiding

Het MVO Platform is een in 2002 opgericht informeel samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties¹ en vakbondsorganisaties die zich bezighouden met maatschappelijk verantwoord ondernemen op internationaal niveau. Het MVO Referentiekader (versie 2012) is het uitgangspunt voor de activiteiten van het platform. Dit referentiekader is door de deelnemers gezamenlijk opgesteld en wordt door alle deelnemers onderschreven. Dit ‘governance’-document van het MVO Platform legt de gegroeide praktijk van onderlinge verhoudingen, procedures en besluitvorming vast en dient als basis voor het democratisch en transparant functioneren van het platform.

Doelstelling MVO Platform

De doelstelling van het MVO Platform is:

Bedrijven nemen over de hele keten verantwoordelijkheid voor de effecten van hun activiteiten op sociaal, mensenrechten-, ecologisch en economisch gebied, leggen daarover verantwoording af en gaan de dialoog aan met belanghebbenden.

Nadere subdoelstellingen, strategieën en lobbyprioriteiten worden eenmaal per drie jaar in het strategieplan vastgelegd. Activiteiten en de specifiekere lobbydossiers worden jaarlijks op een concreter niveau uitgewerkt in een jaarplan.

Deelnemers

Deelname aan het MVO Platform is voorbehouden aan maatschappelijke organisaties² en vakbonden die zich actief bezighouden met maatschappelijk verantwoord ondernemen op internationaal niveau. Overheidsorganisaties, adviesorganisaties en organisaties van het bedrijfsleven zijn uitgesloten van deelname.

Om deelnemer te worden van het MVO Platform dient een organisatie aan de volgende criteria te voldoen:

- de organisatie is een rechtspersoon;
- de organisatie onderschrijft het MVO Referentiekader (2012), het governance document en het strategieplan;
- de organisatie levert een jaarlijkse financiële bijdrage aan de kosten van het platform, op basis van de procedure, zoals omschreven hoofdstuk financiën en bijlage I.
- de organisatie is bereid haar ervaring en kennis met andere deelnemers te delen en heeft respect voor diversiteit in strategie en visie van de andere deelnemers.
- De bedrijfsvoering van de eigen organisatie is maatschappelijk verantwoord.

De bereidheid aan deze criteria te voldoen wordt schriftelijk vastgelegd.

Een organisatie die deel wenst te nemen aan het MVO Platform dient daartoe een schriftelijk verzoek in bij de stuurgroep van het platform. De stuurgroep toetst de organisatie aan bovengenoemde

¹ Organisaties die werken op het gebied van: ontwikkelingssamenwerking, milieu, arbeid, mensenrechten, vrede, dierenwelzijn, duurzame beleggingen, consumentenrechten, gender.

² “Ten aanzien van het begrip maatschappelijke organisatie staat voorop dat het moet gaan om particuliere, niet-gouvernementele organisaties, die zich niet primair laten leiden door economische motieven of deel willen nemen aan verkiezingen voor volksvertegenwoordigende lichamen. Tevens is het van belang dat zij over voldoende draagvlak beschikken als gevolg van een achterban, die hier vrijwillig voor hebben gekozen. Deze organisaties moeten een bijdrage willen leveren aan het algemeen welzijn van de samenleving, wat in feite betekent dat de zorg voor de omgeving en de naaste centraal moet staan.” (Jan Jacob van Dijk, Wapenveld, jaargang 56 | Nummer 4 | pagina 39-46).

criteria. Bij een positieve uitslag wordt de organisatie voorgedragen aan het MVO Platform. De MVO Platformvergadering beslist over toelating als deelnemer aan het platform.

Schriftelijk opzeggen, met opgave van reden, dient **uiterlijk twee maanden** voor aanvang van het kalenderjaar te gebeuren.

Structuur en functies

Het MVO Platform kent de volgende vaste organisatorische substructuren: (a) de MVO Platformvergadering, (b) de stuurgroep en (c) werkgroepen. Daarnaast is er een (d) coördinatiepunt waarin bezoldigde stafkrachten werken. De overige functies die vervuld worden in het kader van het MVO Platform zijn onbezoldigd.

(a) de MVO Platformvergadering

De MVO Platformvergadering is het hoogste besluitvormend orgaan van het platform. Deze vergadering komt tenminste vijfmaal per jaar bijeen en wordt voorgezeten door de voorzitter of vice voorzitter van de stuurgroep.

De vergaderdata worden aan het begin van het kalenderjaar vastgesteld. In geval extra vergaderingen plaatsvinden worden leden tenminste een maand van tevoren op de hoogte gesteld van de vergaderdatum. De vergaderstukken worden tenminste een week van tevoren verzonden.

De MVO Platformvergadering staat open voor alle deelnemers. Tijdens de MVO Platformvergaderingen vindt informatie-uitwisseling plaats en worden beleid, strategie en jaarplan (inclusief de lobbyagenda) vastgesteld. Besluitvorming vindt plaats op basis van consensus. Als onderwerpen controversieel blijken te zijn, wordt per geval naar een passende oplossing gezocht. Van deelnemers die niet aanwezig kunnen zijn bij de vergadering wordt verwacht dat zij voorafgaand aan de vergadering schriftelijk reageren als zij op- en aanmerkingen hebben bij voorstellen waarover tijdens de vergadering een besluit wordt genomen. Geen reactie wordt beoordeeld als instemming met het voorstel.

(b) de stuurgroep

Het platform kent een stuurgroep bestaande uit maximaal zes leden. Bij de samenstelling van de stuurgroep wordt gestreefd naar een combinatie van een redelijke representativiteit vanuit het platform, bestuurlijke capaciteiten en voldoende diversiteit aan relevante expertise voor het MVO Platform. Het streven is om expertise op de volgende terreinen in de stuurgroep vertegenwoordigd te laten zijn: milieu, mensenrechten, vakbondsrechten en ontwikkelingssamenwerking in relatie tot MVO.

Het lidmaatschap van de stuurgroep staat open voor alle organisaties die lid zijn van het platform. Eenmaal per twee jaar kunnen zittende en andere deelnemers zich kandideren voor de stuurgroep. De MVO Platformvergadering maakt een keuze uit de kandidaten en houdt daarbij rekening met zowel continuïteit als de hierboven genoemde aspecten. De host-organisatie neemt altijd deel aan de stuurgroep. De stuurgroep kiest uit haar midden een voorzitter en een vervangend voorzitter die tot taak heeft de stuurgroep- en MVO Platformvergaderingen voor te zitten.

De stuurgroep komt minimaal twee keer per jaar bijeen in een gewone zitting en één keer per jaar specifiek over de ledenbijdragen.

Taken stuurgroep:

- voorbereiding van de strategieontwikkeling;

- o voorbereiden besluitvorming die in de MVO Platformvergadering zal plaatsvinden. Voldragen voorstellen worden ter besluitvorming aan de MVO platformvergadering voorgelegd.
- o Inhoudelijk en strategisch aansturen van de staf van het coördinatiepunt.
- o Indien spoed vereist is, het nemen van beslissingen over standpunten en lobbybrieven.
- o Beslissingen over jaarlijkse ledenbijdrage, volgens procedure beschreven onder 'Financiën' en in bijlage I.
- o In incidentele gevallen het MVO Platform representeren al dan niet samen met de staf van het coördinatiepunt.
- o Overleg met SOMO als host-organisatie over benoemingen en functioneren staf coördinatiepunt.

De stuurgroep opereert op basis van consensus.

(c) de thematische werkgroepen

Het MVO Platform kent thematische werkgroepen bestaande uit Platformdeelnemers die de inhoudelijke en strategieontwikkeling van MVO-onderwerpen vormgeven. Dit kan gaan om vaste groepen, maar ook om ad hoc groepen die veelal rond een specifiek (lobby)dossier of een activiteit (bijvoorbeeld een debat) functioneren. Zowel platformdeelnemers als de stuurgroep kunnen het initiatief nemen tot het oprichten van een werkgroep. Bij voldoende animo onder de MVO Platformdeelnemers wordt de groep opgericht. Organisaties die actief werken met het thema kunnen lid worden van de werkgroep.

Maatschappelijke organisaties die geen lid zijn van het MVO Platform kunnen lid worden van een werkgroep, als zij voldoen aan de voorwaarden voor lidmaatschap en het werkplan of de Terms of Reference van de werkgroep onderschrijven. Na één jaar lidmaatschap wordt van de niet-leden wel verwacht dat zij ook lid worden van het MVO Platform. Consultants en andere experts kunnen geen lid worden van een werkgroep, wel kunnen ze als experts door de werkgroep uitgenodigd worden om bij de bijeenkomst als extern expert aanwezig te zijn. Een werkgroep kent een 'trekker'-organisatie die de rol van voorzitter vervult en verantwoordelijk is voor de voortgang van de werkzaamheden. Deze organisatie wordt ondersteund door de staf van het coördinatiepunt. Bij ad hoc groepen kan de staf als "trekker" optreden. Van de leden wordt verwacht dat zij een actieve bijdrage leveren. De werkgroepen hebben één of meerdere functies:

- o Ontwikkelen van gezamenlijke standpunten en strategische voorstellen die via de stuurgroep, ter besluitvorming aan de MVO Platformvergadering worden voorgelegd.
- o Het uitvoeren van gezamenlijke activiteiten (m.n. lobby) op basis van dit gezamenlijke standpunt, in afstemming met de coördinator.
- o Informatie-uitwisseling over en afstemming van ieders activiteit rond het thema van de werkgroep.

De precieze functies en een werkplan worden per groep nader schriftelijk vastgelegd.

(d) het coördinatiepunt

Het coördinatiepunt van het MVO Platform is ondergebracht bij SOMO. Het coördinatiepunt is zowel intern als extern het centrale aanspreekpunt van het MVO Platform en verantwoordelijk voor het dagelijks functioneren van het platform. Het coördinatiepunt voert de volgende taken uit:

- o externe representatie van het Platform;
- o uitvoeren van lobby rond de vastgestelde algemene lobbyprioriteiten en binnen de kaders van het vastgestelde jaarplan;
- o faciliteren van onderlinge communicatie en kennisdeling door de leden;

- o organisatie van MVO Platformvergadering en interne bijeenkomsten;
- o interne en externe communicatie
- o ondersteuning van het functioneren van werkgroepen en het houden van overzicht over de activiteiten van de diverse werkgroepen;
- o verslaglegging en verantwoording (jaarplan, begroting, jaarverslag), etc.

Financiën

De benodigde financiën voor het functioneren van het MVO Platform worden bijeengebracht door een jaarlijkse bijdrage van de deelnemers.

Ledenbijdrage

De hoogte van de ledenbijdrage wordt bepaald op basis van een 'verdeelsleutel' van twee variabelen, namelijk de omvang van de organisatie (jaarlijks budget van het jaar daarvoor) en het belang van de resultaten van het MVO Platform voor de organisatie..

Alle leden ontvangen elk jaar, voor 1 juli, de indeling in één van de categorieën en de ledenbijdrage voor het opvolgende jaar, die van hen verwacht wordt. Leden hebben hierbij de mogelijkheid om schriftelijk te reageren. De stuurgroep van het MVO Platform besluit over de eventueel ontvangen tegenvoorstellen. Na dit besluit is er de mogelijkheid om door middel van een 'beroepsprocedure' het voorstel voorleggen aan de platformvergadering.

De verdeelsleutel en de systematiek ledenbijdrage wordt verder toegelicht in bijlage I.

Begroting

Op basis van het jaarplan wordt een jaarlijkse begroting opgesteld, beiden worden goedgekeurd door de MVO Platformvergadering en het management van SOMO.

Voor het dekken van de kosten van extra activiteiten kan worden gezocht naar aanvullende middelen (vnl. subsidies overheid en extra bijdragen leden).

Reserve

Hoewel het MVO Platform geen rechtspersoon is, wordt een reserve aangehouden die kan worden aangewend voor onvoorziene kosten of specifieke projecten. Voorstellen hiervoor dienen ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de platformvergadering. Het dekken van de gebruikelijke organisatierisico's valt onder de rechtspersoon SOMO.

Vertegenwoordiging MVO Platform

(i) gezamenlijke (lobby)brieven

Werkgroepen, stuurgroep of coördinatiepunt kunnen het initiatief nemen tot het opstellen van een gezamenlijk lobbybrief. Daarnaast kan iedere individuele deelnemer aan het platform het initiatief nemen binnen bestaand (inhoudelijk) beleid. De initiatiefnemer neemt daartoe contact op met de coördinator. De coördinator informeert het platform over de in ontwikkeling zijnde brief en biedt platformorganisaties de gelegenheid mee te werken. Ieder standpunt wordt bij voorkeur door meerdere deelnemers (werkgroep of ad hoc groep) voorbereid voordat deze ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het gehele platform.

Goedkeuring van gevorderde conceptbrieven door het platform, op deze manier voorbereid, beslaat minimaal drie werkdagen. Indien de reacties leiden tot principiële wijzigingen wordt de brief opnieuw voorgelegd. In deze procedure geldt dat geen reactie opgevat wordt als instemming. Dit wordt ook steeds expliciet vermeld.

In spoedgevallen kan bovenstaande procedure worden kortgesloten binnen de stuurgroep, waarbij een brief verzonden kan worden indien tenminste drie leden van de stuurgroep de

brief expliciet hebben goedgekeurd. De stuurgroep beoordeeld de brief op: passend in de strategie en binnen de lijn van eerder ingenomen standpunten.

Lobbybrieven worden ondertekend namens het MVO Platform, door de staf van het coördinatiepunt. Als ondertekening namens het Platform niet mogelijk blijkt, kan de brief namens afzonderlijke organisaties verzonden worden. De rol van het Platform is daarbij het bekend maken onder de leden van de mogelijkheid om mede te ondertekenen.

(ii) activiteiten namens het MVO Platform

Activiteiten namens het MVO Platform kunnen door elke deelnemer of groep van deelnemers worden georganiseerd, mits daarvoor toestemming is gegeven door de MVO Platformvergadering. In geval een MVO Platformvergadering te lang op zich laat wachten kan de stuurgroep toestemming verlenen en achteraf verantwoording afleggen aan de MVO Platformvergadering.

De activiteit dient in nauw overleg met de coördinator te worden uitgevoerd. De coördinator toetst uitvoering op staande afspraken binnen het platform (MVO Referentiekader, governance document, projectplan, jaarplan).

(iii) externe (re)presentatie namens het MVO Platform

Stafleden van het coördinatiepunt kunnen optreden als woordvoerder en het platform extern vertegenwoordigen (presentaties tijdens conferenties, deelname aan klankbordgroep, etc.) binnen staand beleid. Ook leden van de stuurgroep- of werkgroepleden kunnen het Platform extern representeren. Zo nodig beslist de stuurgroep hierover. Het coördinatiepunt is op de hoogte van de externe representatie.

Deelnemers van het MVO Platform kunnen als liaison deelnemen aan raden, klankbordgroepen etc. Mits goedgekeurd door de platformvergadering. MVO Platformdeelnemers die op deze wijze deelnemen aan raden rapporteren hierover aan de MVO Platformvergadering.

Indien opportuun kunnen alle deelnemers aan het platform extern verwijzen naar (standpunten van) het platform binnen staand beleid.

(iv) pers

Een besluit tot het uitbrengen van een standpunt via de pers wordt altijd genomen in de MVO Platformvergadering of in de stuurgroep.

Voor het uitbrengen van een persbericht of ingezonden artikel namens het platform wordt eenzelfde procedure gevolgd als voor een gezamenlijke brief onder punt i. Van de contactpersonen van het Platform wordt verwacht dat zij zorgdragen voor de interne communicatie die nodig is voor de besluitvorming in hun organisatie.

Interviews namens het Platform worden gegeven door de staf van het coördinatiepunt. Zij kunnen leden van het Platform (experts) vragen een interview namens het Platform te geven.

Host-organisatie

Het MVO Platform functioneert onder de rechtspersoon van SOMO. SOMO kan namens het MVO Platform contractuele verplichtingen aangaan en vervult de rol van werkgever en financieel administrator. De taken en verantwoordelijkheden van de host-organisatie zijn als volgt:

- Huisvesten van het coördinatiepunt;
- Werven en aanstellen, en werkgeverschap van de staf van het coördinatiepunt. In geval het gaat om personen die externe representatie van het MVO Platform tot taak

hebben, betreft SOMO de stuurgroep bij het opstellen van het functieprofiel en wordt de kandidaat eerst aan de stuurgroep voorgedragen. Benoeming kan alleen plaatsvinden met instemming van de stuurgroep. Bij het voeren van functioneringsgesprekken wint SOMO informatie in bij de stuurgroep van het MVO Platform en neemt die informatie mee.

- Het voeren van de financiële administratie (goedkeuren jaarlijkse begroting, leveren van een jaarlijks financieel verslag);
- Het leveren van communicatieondersteuning
- Deelname aan de stuurgroep;
- In geval van beslissingen door de host-organisatie die het functioneren van het MVO Platform direct raken voert SOMO overleg met de stuurgroep.